

“Alenegang er roten til alt vondt!

- tettere samhandling med Europa gir muligheter

Heidi Fossland
Director
Mid-Norway European office
Tel. + 47 922 55 820
www.mid-norway.no

“Alle” regioner er tilstede

1993: Stavanger

2001: Trøndelag

2003: Vest-Norge og
Oslo-regionen

2005: Nord-Norge og Sørlandet

EØS - et uutnyttet potensial

- Tilgang til et åpen marked med 500 millioner mennesker.
- 75 % av norsk eksport går til Europa.
- Kunnskap skapes i Europa.
- Gir oss muligheter vi må bli bedre til å utnytte - EUs programmer.
- Erna: “Dere norske i Brussel er viktige”.

EØS-avtalen 25 år i 2019

Hvorfor er vi i Brussel?

- Påvirke: 49 % av saker som behandles i kommunestyre eller fylkesting er direkte berørt av EU reglement (KS, 2018).
- EØS-avtalen åpner for mulighet til å delta i en rekke forsknings- utvikling og innovasjonsprogram.

Hvem er vi?

STYRET

- Fylkesrådmann, Odd Inge Mjøen
- Spesialrådgiver, Inge Fornes
- Rådmann Trondheim kommune, Morten Wolden
- SINTEF konsernstab økonomi, Anne Lise Aunaas
- NIBIO, Erik Revdal
- Orkdalsregionen, Oddbjørn Bang
- Inn-Trøndelagsregionen, Susanne Bratli

KONTORET

- Daglig leder
- Europarådgiver
- 3 trainees/Communication Officers
- Praktikant fra NTNU

Vararepresentanter: Nord Universitet, Verdal kommune, Levanger kommune, SpareBank 1 SMN og TrønderEnergi

**Trøndelag
fylkeskommune**

**Trondheim
kommune**

**Levanger
kommune**

**Verdal
kommune**

**Inn-Trøndelags
regionen**

NORD
universitet

NIBIO
NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

TrønderEnergi®

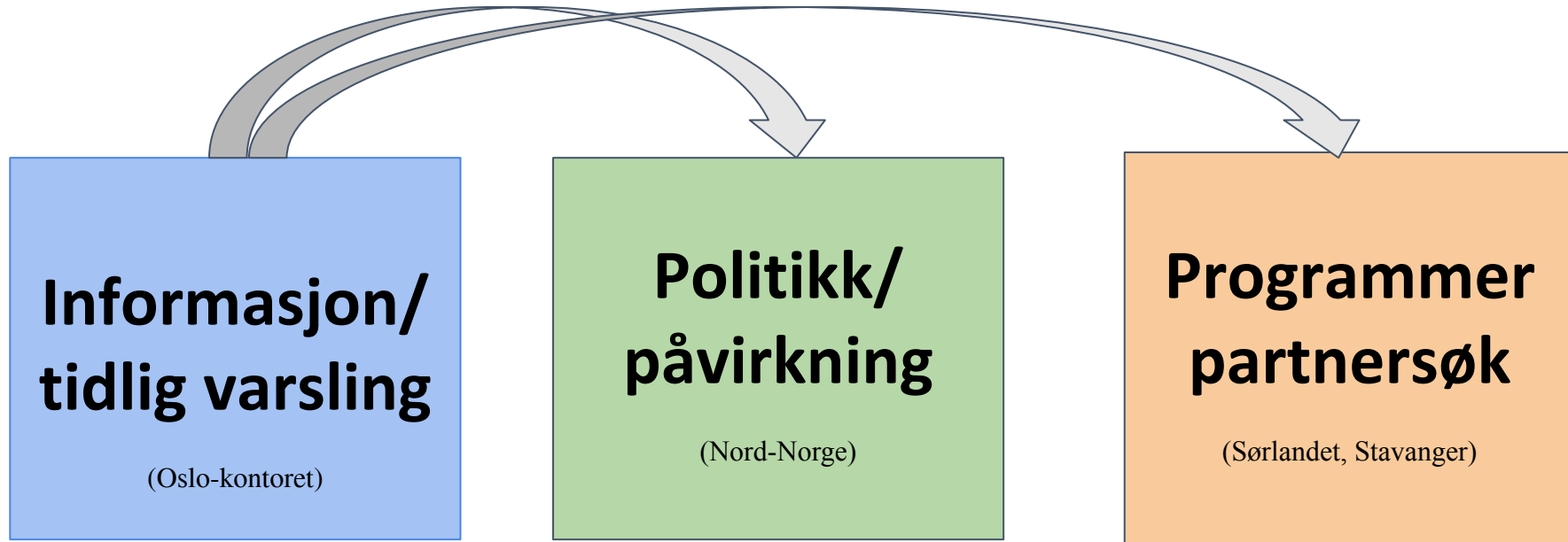
Regionkontorenes mange mulige roller

- “Ambassadør”
- Lyttepost
- Folkeopplysning
- Være representant i Brussel
- Lobbyist- påvirker
- Partnersøk/ kompetanseutvikler

Holde tett kontakt med medlemmer og følge med i Trøndelag.

Endret fokus

Vår visjon er å koble Trøndelag og Europa.

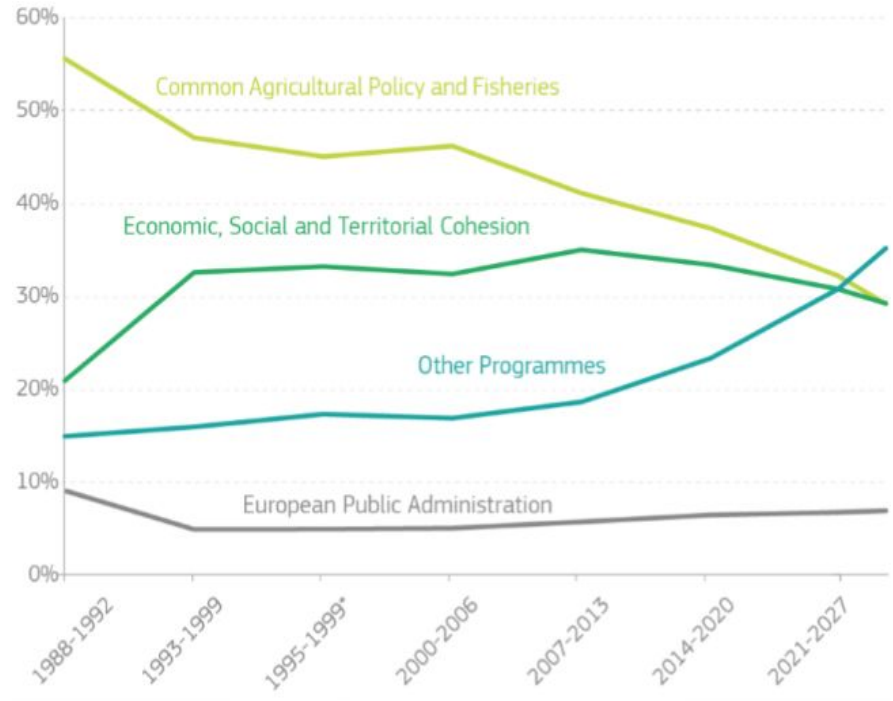
Vårt løfte, er å **være en europeisk kompetansepartner overfor våre medlemmer.**

Rent konkret, er vår **hovedfunksjon å koble Trøndelag inn mot EUs kunnskaps- og innovasjonsprogram og å påvirke ny politikkutforming.**

Store muligheter i kunnskaps- og innovasjonsprogrammene

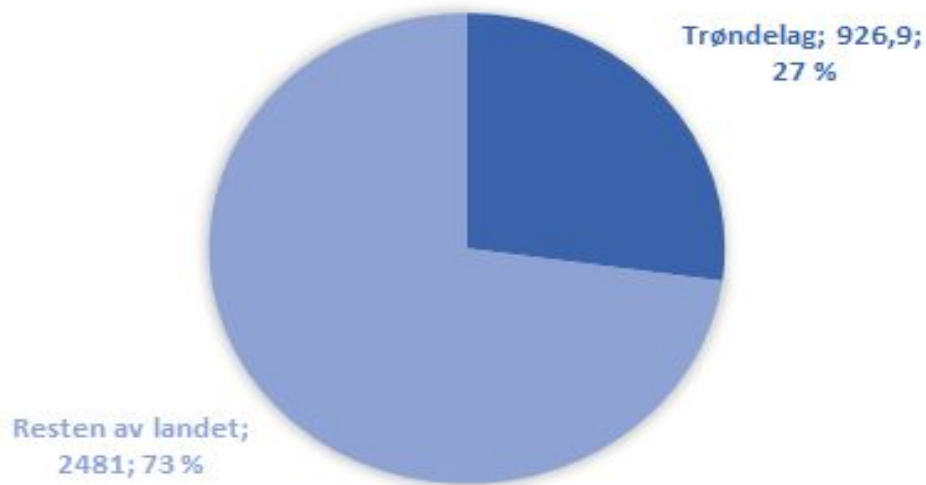
Økte muligheter i de nye programmene

- Neste programperiode 2021-2027:
- Mindre penger til samholdspolitikk og den felles landbrukspolitikken, mer penger til forskning og innovasjon.
- Synergieffekter mellom de ulike programmene.

Vi har erfaring å bygge på: Horisont 2020

FINANSIERING OPPNÅDD GJENNOM HORISONT 2020 2014-2018

Trøndelag vinner Europamesterskapet

Norge toppet i 2018 statistikken over tildeling av EU-midler innen energiforskning (over 300 mill).

60 % gikk til Trøndelag og finansierer forskning og innovasjon innen fornybar energi.

The image is a screenshot of a news article from the website 'Trønder-avis'. The page has a blue header with the site name and navigation links: 'Trønder-avis', 'Nyheter', 'Sport', 'Kultur', 'TA Helg', 'Meninger', and 'eAvis'. Below the header, the article is categorized as 'Kronikk'. The main headline reads: 'Trøndelag vant europamesterskapet i EU-finansiert energiforskning'. Below the headline is a photograph showing a person's hands holding several Euro banknotes, including 10, 20, and 50 Euro notes. At the bottom of the screenshot, there is a short text snippet: 'EU-midler: I 2018 toppet Norge statistikken over tildeling av EU-midler innen energiforskning. «Vi konkurrerte til oss prosjektverdi godt over 300 millioner kroner. 60 prosent av pengene gikk til Trøndelag og finansierer forskning og innovasjon innen fornybar energi», skriver kronikere. FOTO: KERSTIN MERTENS / SAMFOTO'.

Horisont Europa

Noe større budsjett (fra 75 mrd euro til 94 mrd euro)

Innovasjon og industridrevet forskning.

Fokus på tverrfaglighet og missions-tankegang.

10. mai i Trondheim

MENINGER

Forhandlings- og forberedelse til NTNU og Sintef i Brussel sammen med norske næringslivet for å diskutere horisonten for å bygge kunnskap sammen med EU. Foto: ANNE STRINDBERG/NTNU

Til Brussel for å hente hjem gull

Hele NTNU og Sintef's ledelse var for et par uker siden i Brussel. Det var en klar tanke bak denne reisen. Å sikre at team Norge henter hjem gull.

Signert

Heidi Fosland

Sintefleder

Hva får et stort bidrag til

horisonten, og NTNU vil å bruke av sin tid og krefter til Brussel? Heide Fosland er leder for NTNU og Sintef i Brussel. Hun forteller om hvordan de to institusjonene samarbeider med EU og hvordan de har fått til å hente hjem gull.

horisonten er et stort bidrag til NTNU og Sintef. Det er en klar tanke bak denne reisen. Å sikre at team Norge henter hjem gull.

horisonten er et stort bidrag til NTNU og Sintef. Det er en klar tanke bak denne reisen. Å sikre at team Norge henter hjem gull.

horisonten er et stort bidrag til NTNU og Sintef. Det er en klar tanke bak denne reisen. Å sikre at team Norge henter hjem gull.

horisonten er et stort bidrag til NTNU og Sintef. Det er en klar tanke bak denne reisen. Å sikre at team Norge henter hjem gull.

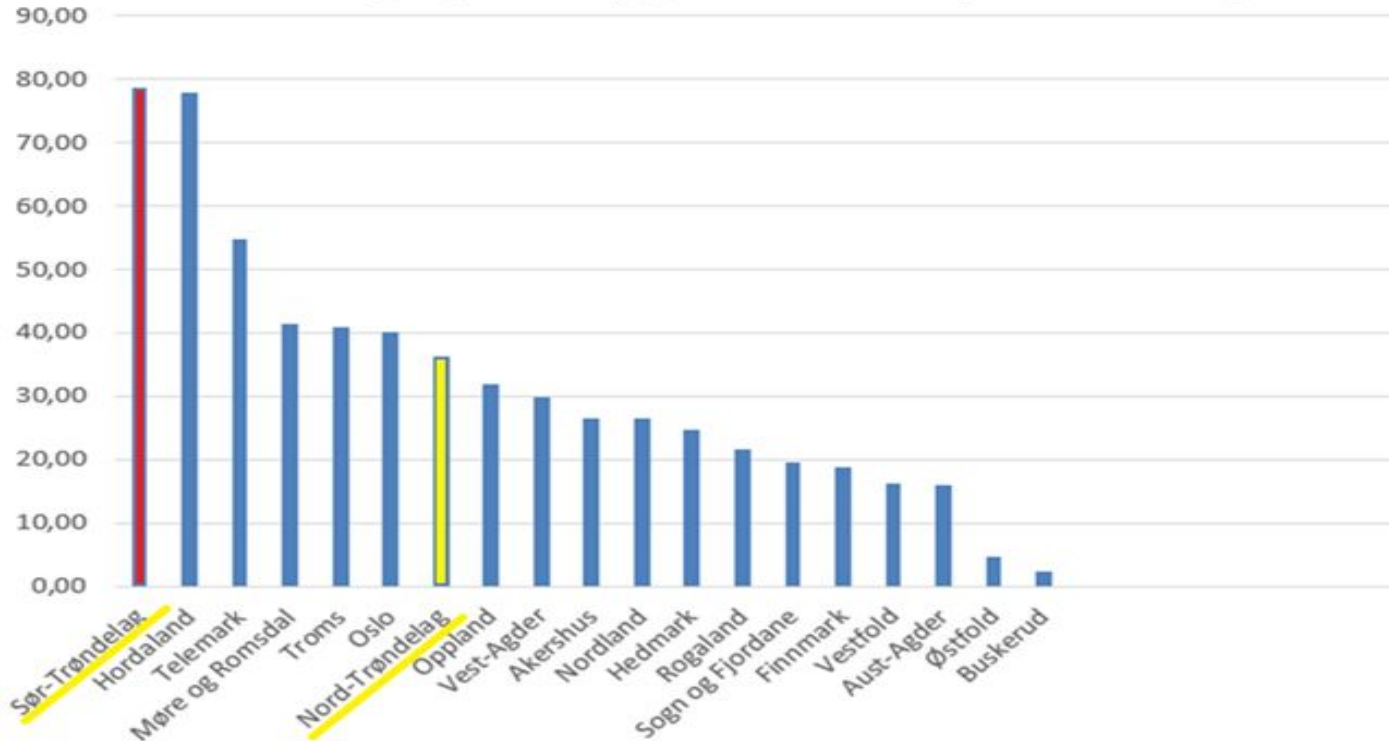
«NTNU og Sintef ønsker oss spesielt med i Horisont Europa og Digitale Europa.»

horisonten er et stort bidrag til NTNU og Sintef. Det er en klar tanke bak denne reisen. Å sikre at team Norge henter hjem gull.

horisonten er et stort bidrag til NTNU og Sintef. Det er en klar tanke bak denne reisen. Å sikre at team Norge henter hjem gull.

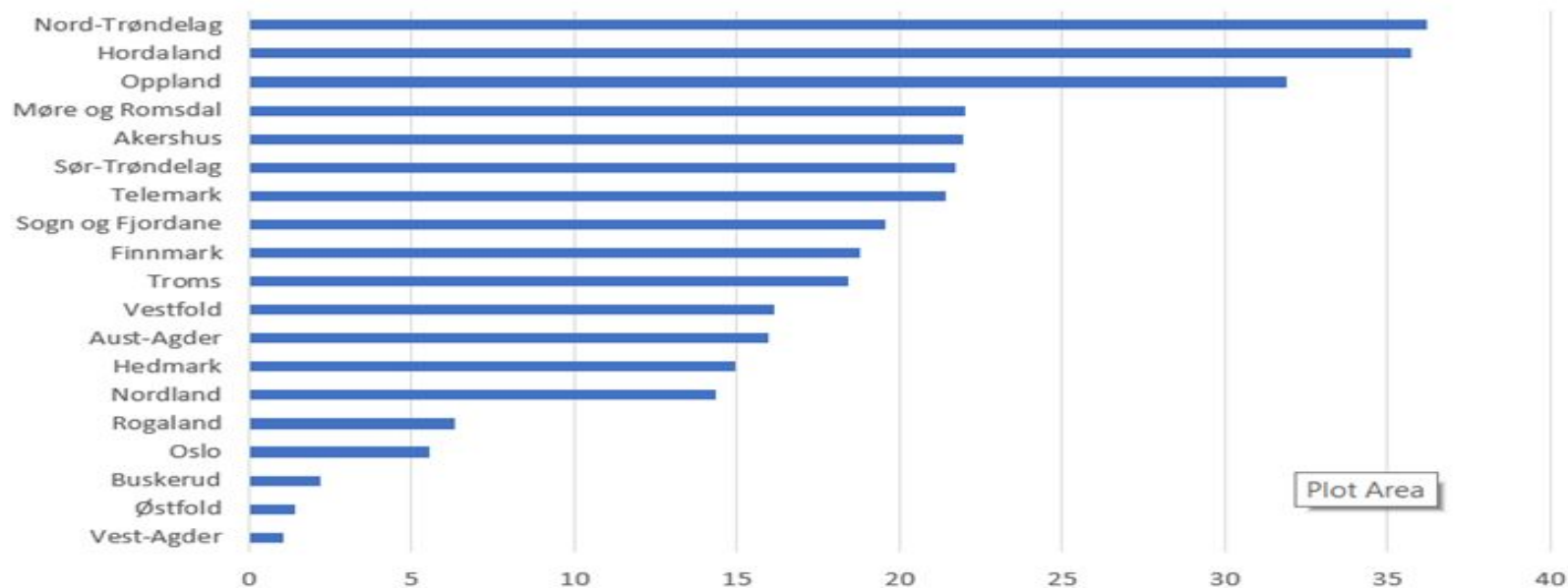
Trøndelag og Erasmus +

Tildelinger per innbygger inklusive høyere utdanning

Erasmus+ og Trøndelag

Tildelinger per innbygger eksklusive høyere utdanning

Plot Area

Erasmus +

Tredobles økning på 30 milliarder euro, bredere satsing.

- Styrke satsing på utdanning og mulighetene for mobilitet, øke kunnskaper i fremmedspråk, flere tverrfaglige grader.
- 7. mai i Trondheim

Gjennom EDS-avtalen har Norge mulighet for å delta i EU's Erasmus+ sitt program på lik linje med EU's medlemsland, skriver kronikkforfatteren. Foto: ILLUSTRASJON: ERASMUS+

Flere trønderske ungdommer kan ta utdanning i utlandet

Mange trøndere tar deler av utdanningen sin i utlandet gjennom Erasmus+ finansiering. Fra 2021 øker mulighetene. Trøndelag bør begynne forberedelsene.

Læresteder i Trøndelag er blant landets beste til å tilrettelegge for at elever, studenter og lærere kan legge deler av utdanningen sin til utlandet. Opplysningene finansieres gjennom Erasmus - EUs program for utdanning, opplæring, ungdom og idrett. Fra 2021 øker EU-mulighetene for internasjonalsatsing med et slykt Erasmus+ program. Her kan våre elever og studenter utveksle erfaringer og kompetanse med jevnaldrende fra hele Europa. Som et resultat kommer de hjem med interkulturelle ferdigheter, språkkunnskap, tilpassingsdyktighet og motvånen for videre utdanning.

Forskjelle ved internasjonalsatsing kommer ikke bare til nytte når elever og studenter legger deler av utdanningen sin til læresteder i utlandet. Vi så viktig er potensiale som ligger i at læresteder løser felles utfordringer og utvikler ny kunnskap gjennom samarbeid. Som for eksempel når Chadfontainland VGS sammen med skoler i Nederland, Tyskland, Danmark, Finland og Island samarbeider for å løse utfordringer for å hindre frafall i skolen.

Trønderske barnehager og læresteder på alle nivå, samarbeider med partene internasjonalt. Slike inter-

nasjonale utdannings samarbeid bygger opp under viktige målsetninger som kvalitet og innovasjon i undervisningen og koblingen mellom utdanning og arbeidsliv.

Gjennom EDS-avtalen har Norge mulighet for å delta i EU's Erasmus+ program på lik linje med EU's medlemsland. Det betyr noe for oss som er i en periode for utdanningsreformene, som strekker seg fra 2023 til 2027. Det er svært en utfordring å finne ut budsjett og innføring av nye tiltak. Dette vil gi enda større muligheter. Hvis forslagene til det nye programmet gjennomføres, vil flere trønderske ungdommer kunne ta deler eller hele utdanningen i utlandet.

Blant tiltakene i det nye programmet er økt satsing på yrkesfaglig opplæring og samarbeid rundt yrkesfaglig utdanning. Erasmus+ legger opp til å etablere transnasjonale plattformene, skilte yrkesfaglige fremragende sentre, hvor læringssteder og arbeidsliv kan samarbeide om å trene yrkesfagselev i utlandet sine sektorer. Dette skal hjelpe til med å heve kvaliteten i yrkesfagopplæringen og bidra til at utdanningen harmoniseres med utviklingen i arbeidslivet.

Et annet tiltak er etableringen av strategiske nettverk mellom ulike europeiske universiteter, som vil gjøre det mulig for studenter å søkes gjennomføre studiene sine ved flere europeiske høyere utdanningsinstitusjoner uten å måtte gå gjennom lange byråkratiske prosesser. I tillegg er mange av

satsingsområdene i programmet, som inkludering og entreprenørskap, også norske prioriteringer noe som kan gjøre det mer relevant å ta del i europeisk kunnskapsgivning.

Erasmus+ programmet er kjent for å være relativt enkelt å tilgjengelig. I neste programperiode forventes det å senke verdien ytterligere gjennom å forenkle administrasjonsarbeidet. Slik vil gjennom organisasjoner og mindre læringssteders lettere kunne delta. En annen viktig endring er at elever på videregående studieopplæring må ha fagretninger skal kunne søke støtte til utlandsstudieopphold, på lik linje med yrkesfagselev.

Sammenslått med andre norske regioner har Trøndelag berett til med Erasmus+ finansiering. Ved Verdal VGS er rundt 80 elever på Erasmus-utveksling hvert år. Vi har allerede verdifull erfaring som vi fremover må bygge på. Vi ser økte muligheter for at Trøndelag kan heve enda mer europeisk kompetanse i det nye Erasmus-programmet og oppfordrer derfor trønderske ungdommer, organisasjoner og læresteder i regionen, fra utvekslingsbidrag til barnetorget, om å rette blikket fremover. 7. mai inviterer derfor Trøndelags Europakontor til fusketrøste i Trondheim der deltakerne vil få innblikk i kompetansen Erasmus+. Det er viktig at vi i Trøndelag setter oss inn i de nye tiltakene og forbereder oss slik at vi kan utnytte mulighetene når de kommer.

Kreativt Europa

Program for kultur og kreative sektorer. 1,46 mrd
EURO til disposisjon i inneværende periode
(foreslått økning til 1,85 mrd).

To hoveddeler: Kunst og kultur (Kulturrådet), film
og audiovisuelle medier (Norsk filminstitutt).

8. mai i Trondheim

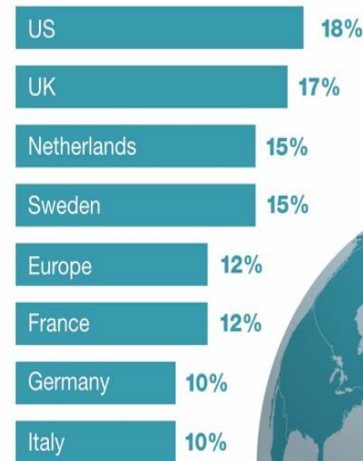

Digitale Europa

Det første Digitale Europa- programmet.
Forslag 9,2 mrd euro til prosjekter: EUs
Digital Single Market-strategi.

Fokus på “high performance computing”,
kunstig intelligens og cyber-sikkerhet,
samt å fremme digitalisering i næringslivet og
offentlig sektor.

Captured digitization potential

Europe and the United States have captured only a small percentage of the potential from digitization.

Life: ny programperiode

Life er EUs støtte til prosjekter innen miljø, naturkonservering og klima.

Foreslått økning på nesten 60% i neste periode (EURO 5,5 mrd).

- Større integrering med andre program.
- Finansiering til prosjekter som handler om overgangen til fornybar energi, klimatilpasning og sirkulærøkonomi, i tillegg til større NGO-fond.

Innovasjon i offentlig sektor

- Offentlige står overfor komplekse utfordringer som ikke kan løses alene.
- Løsninger må samskapes
- Engasjere FoU og næringsliv i løsningene.
- Europa står overfor mange av de samme komplekse utfordringene, og besitter også kunnskap om løsninger

PhD kandidat Dina Von Heimburg

Smart cities og energi/ klima

Relasjonell velferd

Noen leveranser siste halvår

Etablert Horisont Trøndelag – H2020 nettverk

- Innovasjon i offentlig sektor.
- Inspirerer og tilrettelegger.
(Hjemmesystemet må modnes).
- “Help- desk” av EU-rådgivere.
- Vi er leid inn for å koordinere.

Medlemmer: Trøndelag fylkeskommune, Trondheim kommune, Nord universitet, SINTEF, NTNU, TFoU, Innovasjon Norge og Trøndelags Europakontor.

Påvirke kommende EU-program

- Ansvar for å utrede *Kreativt Europa*.
Deltar i møte med EFTA.
- Påvirker hjemme og i Brussel. Setter opp møter med Trøndelagsbenken. Dialog med departement.
- Sanker innspill fra kontorets medlemmer.

Informasjon og påvirkning via media

- Kronikker
- Tidlig varsling til medlemmer
- Nyhetsbrev/hjemmeside
- Facebook/SoMe
- (Følg oss gjerne)

Team Norge i Brussel

Deler kunnskap og gjør hverandre gode, gjennom:

- Månedlige møter med ambassadøren til EU.
- Månedlige samlinger med NFR/Innovasjon Norge.
- Deltakelse når beslutningtakere fra den norske regjering og Stortinget besøker Brussel.

Arena for å treffe beslutningstakere

Dialog med næringslivet

Besøk hos regionråd med næringsliv

Deltar i Internasjonalt fagråd NiTr.

(konferanser og frokostmøter)

Høie – Pasientene skal være trygge på at de får riktige medisin

Legemiddelverket har innledet Norsk Medisinaldepot til møte om feilmedisin i avdelingen

Legemiddelverket ønsker å bidra til å redusere feilmedisin ved å møte med næringslivet og helsepersonell i avdelingen. Møtet er et samarbeid mellom Legemiddelverket og Norsk Medisinaldepot. Møtet er et samarbeid mellom Legemiddelverket og Norsk Medisinaldepot. Møtet er et samarbeid mellom Legemiddelverket og Norsk Medisinaldepot.

Verdahl næringsforums medlemmer ønsker å se mot Europa. Vil hente mer penger fra EU

Verdahl næringsforums medlemmer ønsker å se mot Europa. Vil hente mer penger fra EU. Verdahl næringsforums medlemmer ønsker å se mot Europa. Vil hente mer penger fra EU.

Informasjonsseminar (om EØS-midlene)

- Samarbeid med Trøndelag fylkeskommune og Trondheim kommune.
- Formål: Inspirere og informere om hvordan trønderske aktører kan benytte seg av mulighetene i EØS-midlene.
- Ca. 50 deltakere.

Forbereder bedrifter

- Deltatt i ekspertpanel hos Innovasjon Norge for å forberede bedrifter til European Innovation Council (EIC).
- Trønderske Planktonic fikk innvilget 14,5 millioner kroner i Horisont- støtte.

Europadagene 7.-10. mai i Trondheim

- EUs delegasjon til Norge markerer Europadagen 9. mai i Trondheim.
- En rekke arrangement som skal styrke samhandlingen med Europa arrangeres i tilknytning til markeringen.

“European days” in Trondheim, 6th - 10th of May 2019

In conjunction with the Delegation of the European Union to Norway’s visit to Trondheim, **Europe day** will be arranged in Trondheim.

Time	6th of May	7th of May	8th of May	9th of May	10th of May	13th May
09:00 - 12:00	Ocean week arranged by NTNU and SINTEF https://www.ntnu.u.no/oc-week	08:30 - 11:30 Mid-Norway learning from Europe (Erasmus+) <i>Breakfast seminar</i> by Mid-Norway European Office 10:00 FAKTRY m/ DNB 12:00 Planktonic m/ Sparebank 1SMN 13:30 +CityxChange	09:30 Mid-Norway and Creative Europe Project workshop EU Ambassador Thierry Bécharde’s welcoming speech. Sharing of best practice. Arranged by Arts Council Norway, Trøndelag County Municipality and Trondheim Municipality, Mid-Norway European office	09.00 Open lecture at NTNU. The political situation in Europe and the EU parliament elections. Lunch meeting with Sintef and NTNU at Sintef HQ	09:00-12:30 Getting ready for Horizon Europe - Workshop arranged by NTNU and the research council.	Circular Economy arranged by FINN EU
12:00 - 15:00			International day EUROPE arranged by NiTr Ambassador’s keynote speech https://www.nitr.no/no/Moter/ce5b09dc-6478-35a1-7fbe-5ba2073ea4e6	<i>Free time 12:00-15:00</i>		
15:00 - 17:00				15:00-18:00 Europe Day by the Delegation of the European Union to Norway		

European week of regions and cities (EWRC)

- Har søkt om å samarbeide med Europakommisjonen om å vise fram Limerick og Trondheims +CityxChange.
- Vise fram Trøndelags satsning på nullutslippshurtigbåter.
- Arrangere et seminar om innbyggermedvirkning i EU-prosjekter for det grønne skiftet.

Studieturer og besøksgrupper

- Studieturer for KVT, Guri Kunna, SINTEF Byggforsk og Norskehavsrådet, Fylkeskommunen, Stiklestad nasjonale kultursenter, Logistikkforeningen.
- Besøksgrupper fra KS, LO, SpareBank1 kapitalforvaltning og Nord universitet m.fl.

Utredning av deltakelse i NSPA

northern sparsely populated areas

- Invitasjon fra Mid-Sweden European Office.
- Mål om å styrke norsk deltagelse inn mot EU.
- Partnerskap av andre regioner.

Vil Trøndelag delta?

Fylkestingsbehandling i april.

Svensk-norsk samferdselspåvirkning

- Formål: Elektrifisering av Meråkerbanen.
- Utforske mulighetene for norsk deltakelse i *Connecting Europe Facility* (CEF).
- Stortingsspørsmål fra Kirsti Leirtrø (A).
- Innspill til CEF-høring.

Medlemsløfter

Vi etablerer medlemsløfter.

Tettere dialog rundt hvordan vi kan
vi være en nyttig
kompetansepartner for våre
medlemmer.

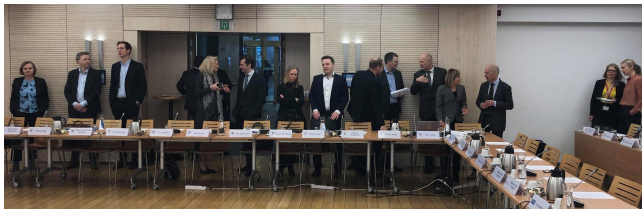
Vi rekrutterer nye medlemmer.

Medlemsløfte Fylkeskommunen

- Studietur for Norskehavsrådet.
- Studietur for Næringsseksjonen i Trøndelag fylkeskommune.
- Være representant og ambassadør for fylkeskommunens satsing på sirkulærøkonomi i en europeisk kontekst.
- Bidra i gjennomføring av Kreativt Europa seminar i Trondheim i 8. mai
- Bidratt inn i det fylkeskommunale internasjonale nettverket og utredet Kreativt Europa, Life og Interreg komponent 5.
- Arrangere informasjonsseminar om muligheter i det nye Erasmus + programmet. Vær beredt!
- Være dialogpartner for fylkets Erasmuskontakter.
- Synliggjøre fylkeskommunens satsing på innovative innkjøp av hurtigbåter.
- Rette oppmerksomhet om smarte regioner - kunnskapsinnhenting og partnersøk.
- Muligheter i Europa-seminar (uke 44.)

Innblikk i noe av vår aktivitet

Heidi Fosslund
Daglig leder
heidi.fosslund@mid-norway.no
Tel. + 47 922 55 820

